

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2014

Προτάσεις Συνηγόρου του Πολίτη για την Ελληνική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η Ελληνική Προεδρία αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για να αναδειχθούν τα προβλήματα του πολίτη στον ευρωπαϊκό χώρο και ο προσανατολισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Ειδικά σε περίοδο γενικευμένης οικονομικής κρίσης που διαπερνά τις διοικητικές δομές των κρατών, το ζητούμενο είναι η ενδυνάμωση της κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας και του κράτους δικαίου ως κεκτημένου στον ευρωπαϊκό χώρο.

Με βάση την δεκαπενταετή εμπειρία της Ανεξάρτητης Αρχής από το χειρισμό θεμάτων που άπτονται, μεταξύ άλλων, της ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι στην παρούσα συγκυρία **τομείς προτεραιότητας** θα μπορούσαν να αποτελέσουν τα ζητήματα ενίσχυσης της κοινωνικής ασφάλισης, καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, περιβαλλοντικής προστασίας, ισότητας φύλων, καταπολέμησης διακρίσεων, προστασίας δικαιωμάτων του παιδιού, προώθησης δικαιωμάτων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής ασύλου και μετανάστευσης.

Ειδικότερα, έχοντας ως αφετηρία το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 18μήνου του Συμβουλίου της 7 Δεκεμβρίου 2012, ο Συνήγορος του Πολίτη πρότεινε το Σεπτέμβριο 2013 στο Υπουργείο Εξωτερικών τα εξής σημεία, εν όψει της σύνταξης του αναλυτικού Επιχειρησιακού Προγράμματος της Ελληνικής Προεδρίας, τα οποία αναδεικνύονται από τον χειρισμό αναφορών προς την Ανεξάρτητη Αρχή:

- **Φορολογία (παρ. 85-90¹)**

Πρωταρχική ανάγκη είναι η λήψη πρωτοβουλιών για την υλοποίηση των μέτρων που καταγράφονται στην από 6.12.2012 *Ανακοίνωση της Επιτροπής για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης και της φοροδιαφυγής*, έτσι ώστε τα Κράτη-Μέλη που πλήττονται από την οικονομική κρίση να παύσουν να στερούνται αναγκαία φορολογικά έσοδα. Υπενθυμίζεται ότι ο Συνήγορος του Πολίτη συμμετέχει στην συντονιστική επιτροπή του Εθνικού Συντονιστή για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (άρθρο πρώτο παρ. ΙΓ΄ του ν.4152/2013).

Επιπλέον, έμφαση θα πρέπει να δοθεί και στην **εφαρμογή του προγράμματος FISCALIS 2014-2020**, σχετικά με την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών φορολογικών αρχών. Η κρισιμότητα του σχετικού προγράμματος προκύπτει από το γεγονός ότι ο Συνήγορος του Πολίτη έχει εντοπίσει και έχει ασχοληθεί επανειλημμένα με ζητήματα ελλιπούς συνεργασίας των ελληνικών φορολογικών αρχών με εκείνες των λοιπών Κρατών – Μελών αναφορικά με την έκδοση βεβαιώσεων φορολογικής κατοικίας.

¹ Η αρίθμηση παραγράφων αναφέρεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 18μήνου του Συμβουλίου της 7ης Δεκεμβρίου 2012 (<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/12/st17/st17426.en12.pdf>).

- **Θέματα Εσωτερικών (παρ. 99)**

Για τους **ασυνόδετους ανήλικους** είναι πολύ σημαντικό να αναδειχθεί το πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Σχεδίου Δράσης 2010-2014 για τους ασυνόδετους ανήλικους (COM(2010)213, 6.5.2010) και η σημερινή κατάσταση στις χώρες- μέλη. Ειδικά δε ως προς την Ελλάδα, θέματα προτεραιότητας είναι η εφαρμογή του προβλεπόμενου συστήματος εκτίμησης της ηλικίας, η λειτουργία των κέντρων πρώτης υποδοχής με ειδική μέριμνα για ανήλικους, η ανάγκη περιορισμού του προβλεπόμενου μέγιστου χρόνου διοικητικής κράτησης και το ζήτημα του διορισμού επιτρόπων ασυνόδετων ανηλίκων.

- **Ένταξη μεταναστών (παρ. 105-107)**

Ο Συνήγορος θεωρεί κομβικής σημασίας για την Ελληνική προεδρία να προωθήσει **πολιτικές ένταξης των μεταναστών**, ειδικά στην παρούσα οικονομική συγκυρία που ευνοεί φαινόμενα μισαλλοδοξίας που απειλούν την κοινωνική συνοχή και τα θεμέλια του κράτους δικαίου στην Ευρώπη. Η Ελληνική προεδρία θα πρέπει να δηλώσει το σταθερό προσανατολισμό της μεταναστευτικής πολιτικής στους στόχους της σαφήνειας, διαφάνειας και δικαιοσύνης για την ομαλή ένταξη των μεταναστών και την ενίσχυση της συμβολής τους στην κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης, σύμφωνα με τους διακηρυγμένους στόχους και τα κριτήρια της Κοινής Μεταναστευτικής Πολιτικής [Com(2008)359]. Η Ελληνική Προεδρία θα πρέπει να προωθήσει την αναγνώριση των δικαιωμάτων των μεταναστών στον τομέα της απασχόλησης, της εργασίας και της κοινωνικής προστασίας αλλά και τη **συνεπή εφαρμογή των Οδηγιών** για την αναγνώριση του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος αλλοδαπού (2003/109/ΕΚ) και για την οικογενειακή επανένωση (2003/86/ΕΚ), οι οποίες γνωρίζουν ποικίλα προσκόμματα στην διοικητική πράξη των Κρατών-Μελών. Στο παράδειγμα της ελληνικής διοίκησης λ.χ. η άδεια «αορίστου διάρκειας» έχει υποκαταστήσει στην πράξη την άδεια επί μακρόν διαμένοντος χωρίς ωστόσο να συνεπάγεται τα δικαιώματα που προβλέπει η σχετική Οδηγία. Όσον δε αφορά την οικογενειακή επανένωση, ο Συνήγορος του Πολίτη έχει πολλακίς επισημάνει στις εκθέσεις του την πάγια πρακτική των προξενικών αρχών να απορρίπτουν τη θεώρηση εισόδου στην Ελλάδα παραλείποντας τη νόμιμη αιτιολογία, ήτοι τους συγκεκριμένους λόγους προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και τάξης ή της δημόσιας υγείας. Παρόμοιες πρακτικές αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα στρεβλώσεων κατά την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

- **Παράτυπη μετανάστευση (παρ. 107-109)**

Τα μέτρα πρακτικής συνεργασίας μεταξύ των Κρατών-Μελών για ένα αποτελεσματικό Σχέδιο Δράσης απέναντι σε μεταναστευτικές πιέσεις θα μπορούσαν να αποτελέσουν προτεραιότητα για την Ελληνική Προεδρία, με το **διπτό στόχο** του εξορθολογισμού των μεταναστευτικών ροών προς και στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διαφύλαξης ενός υψηλού επιπέδου προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου για όλους.

Είναι πλέον ουσιώδες για τους ευρωπαϊκούς θεσμούς να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα της συσσώρευσης για μακρό διάστημα μεγάλου αριθμού αλλοδαπών σε χώρους κράτησης, πολλές φορές μαζί με ποινικούς κρατούμενους, σε συνθήκες που η Διοίκηση αδυνατεί να διασφαλίσει ένα στοιχειώδες επίπεδο ανθρωπίνης μεταχείρισης, φαινόμενο που είναι ιδιαίτερα έντονο στην Ελλάδα. Ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί προτεραιότητα για την Ελληνική Προεδρία τον έλεγχο εφαρμογής των **ουσιαστικών εγγυήσεων κράτησης της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ** για τις επιστροφές αλλοδαπών τρίτων χωρών αλλά και τη **διαμόρφωση ελάχιστων κανόνων που να**

διέπουν κάθε κράτηση αλλοδαπών προς απέλαση, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τις σχετικές εκθέσεις και κατευθύνσεις του ΟΗΕ και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Επίσης, με βάση την ελληνική εμπειρία από τη δυσκολία εθελοντικού επαναπατρισμού παράτυπων αλλοδαπών, για την Ελληνική Προεδρία είναι ζωτικής σημασίας να προωθήσει τις **διπλωματικές συνεννοήσεις** για την επίτευξη και ουσιαστική εφαρμογή με μέριμνα των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης των συμφωνιών επιστροφής αλλοδαπών σε τρίτες χώρες.

- **Άσυλο (παρ.111)**

Είναι σημαντικό η Ελληνική Προεδρία να θέσει ως προτεραιότητα την αλληλεγγύη μεταξύ Κρατών-Μελών για την αντιμετώπιση μικτών μεταναστευτικών ροών σε μεγάλη κλίμακα κατά τρόπο που να διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία των αιτούντων άσυλο ή ανθρωπιστική βοήθεια. Ο Συνήγορος θεωρεί ότι **ζητήματα ουσιαστικής προστασίας των αιτούντων άσυλο**, ύπαρξης δομών φιλοξενίας για την υποδοχή τους και περιορισμού της κράτησής τους που συγχωρείται μόνον ως έσχατο μέτρο πρέπει να βρεθούν στο επίκεντρο της Ελληνικής Προεδρίας, σύμφωνα και με τις εκάστοτε κατευθύνσεις της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Επίκαιρα επίσης ζητήματα για την ελληνική προεδρία είναι η προώθηση υψηλών προδιαγραφών ανθρωπίνης μεταχείρισης των αιτούντων άσυλο, κατ'εφαρμογήν της Οδηγίας 2013/33/ΕΕ για την αναδιάρθρωση των ρυθμίσεων υποδοχής (recast reception directive) - την οποία σημειωτέον θα πρέπει να ενσωματώσει η Ελλάδα, η παρακολούθηση της συνεκτικής εφαρμογής στην πράξη της Συνθήκης της Λισσαβόνας για την Κοινή Ευρωπαϊκή Πολιτική για το Άσυλο, οι προοπτικές της συνεργασίας μεταξύ των Κρατών-Μελών σε σχέση με τα θαλάσσια σύνορα και τη διάσωση στην ανοιχτή θάλασσα, συνεργασία που δεν μπορεί ωστόσο να παρεμποδίζει την πρόσβαση των αιτούντων άσυλο στο έδαφος της χώρας.

Επίσης, συνεκτιμώντας τα συνεχώς διογκούμενα κύματα προσφύγων λόγω της **πρόσφατης κρίσης στην Συρία**, θα μπορούσε να εξετασθεί η αποτελεσματική εφαρμογή της **Οδηγίας 2001/55/ΕΚ «σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων και τα μέτρα για τη δίκαιη κατανομή των βαρών μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών της υποδοχής αυτών των ατόμων»** και η εφαρμογή εξειδικευμένων μέτρων έμπρακτης αλληλεγγύης, σύμφωνα και με τα Συμπεράσματα του Συμβουλίου Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 8^{ης} Μαρτίου 2012 και το σχετικό Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11-9-2012. Το θέμα συγκεκριμένων **επιχειρησιακών σχεδίων δράσης** (contingency plans) είναι κομβικό για την επικαιρότητα της συριακής κρίσης που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η Ελληνική Προεδρία.

- **Θύματα Βίας (παρ. 134)**

Με βάση την ένταση των φαινομένων ρατσιστικής βίας στον ευρωπαϊκό χώρο, η Ελληνική Προεδρία θα μπορούσε να επισημάνει την ανάγκη έγκαιρης ενσωμάτωσης της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων προστασίας θυμάτων εγκληματικότητας. Ωστόσο, **ειδικά για τα θύματα ρατσιστικής βίας**, ο Συνήγορος έχει επισημάνει ότι η Ελλάδα δεν έχει συμμορφωθεί ακόμη με την υπ. αριθμ. 2008/913/ΔΕΥ Απόφαση - Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

- **Αστικό δίκαιο (παρ. 143)**

Στις προτεραιότητες της Ελληνικής Προεδρίας προτείνεται να περιληφθεί η συζήτηση για την προώθηση μέτρων με στόχο την αποϊδρυματοποίηση, τη στήριξη της οικογένειας και της φροντίδας των παιδιών σε θεσμούς οικογενειακού τύπου, στο πλαίσιο και της Ευρωπαϊκής καμπάνιας «Opening Doors for Europe's Children». Ειδικά ως προς τα μέτρα σε εθνικό επίπεδο τονίζεται η ανάγκη για την λειτουργία των οικογενειακών δικαστηρίων, κατάλληλα στελεχωμένων, την εφαρμογή του θεσμού της αναδοχής και την στήριξη των οικογενειών σε κρίση από κοινωνικές υπηρεσίες.

- **Κοινωνική πολιτική κι ασφάλιση (παρ. 180-183)**

Είναι σημαντικό η Ελληνική Προεδρία να συνεχίσει να εργάζεται όσον αφορά την υιοθέτηση της Οδηγίας (**Portability Directive**) σχετικά με τη διασφάλιση των δικαιωμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική- Β' Πυλώνας- ή την επικουρική ασφάλιση (occupational or supplementary pension rights), είτε αυτή είναι υποχρεωτική είτε προαιρετική, των απασχολούμενων (μισθωτών ή αυτοαπασχολούμενων) που διακινούνται εντός της Ε.Ε., με σκοπό την ελάχιστη προστασία των δικαιωμάτων αυτών ώστε να διευκολύνεται η κινητικότητα των εργαζομένων (workers mobility) εντός της Ε.Ε.

Επίσης προτείνεται η Ελληνική Προεδρία να υποστηρίξει τις εργασίες/διαβουλεύσεις αναθεώρησης του **Κανονισμού 883/2004** (που τέθηκε σε ισχύ την 1.5.2010) και του Κανονισμού 987/2009 (ο οποίος προβλέπει την διαδικασία εφαρμογής του προηγούμενου) σχετικά με τη βελτίωση της εναρμόνισης των Εθνικών Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλισης.

Προτείνεται η δήλωση ότι η Ελληνική Προεδρία αναγνωρίζει την αυξημένη ανάγκη παροχής υπηρεσιών **μακροχρόνιας φροντίδας** και προωθεί την υιοθέτηση αρχών για τη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών για τους **ηλικιωμένους** που χρειάζονται φροντίδα και βοήθεια και για την καταπολέμηση της κακοποίησης των ηλικιωμένων.

Όσον αφορά τη **μέριμνα για τα παιδιά**, επισημαίνεται η αναγκαιότητα να περιληφθούν τα **Δικαιώματα του Παιδιού** στην ατζέντα της Ελληνικής Προεδρίας, ιδίως μάλιστα εν όψει της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης “Investing in children: breaking the cycle of disadvantage” (C(2013) 778, 20.2.2013) και της Ευρωπαϊκής Ατζέντας για τα δικαιώματα του παιδιού (2011). Ο Συνήγορος του Πολίτη προτείνει να αναληφθούν ειδικές δράσεις για τα θέματα αυτά, στις οποίες θα πρέπει να αναδειχθούν και οι προσπάθειες σε εθνικό επίπεδο για την υιοθέτηση και εφαρμογή **Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα του Παιδιού**, με συμμετοχή όλων των συναρμόδιων υπουργείων, εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης και των μη κυβερνητικών οργανώσεων που ασχολούνται με τα παιδιά. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει υποβάλει σχετική πρόταση προς τις συναρμόδιες Γενικές Γραμματείες ως συνέχεια των συστάσεων της Επιτροπής Δικαιωμάτων του Παιδιού του ΟΗΕ προς την Ελλάδα το 2012.

- **Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (παρ. 184-185, 187)**

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Συνηγόρου του Πολίτη ως φορέα προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης βάσει φύλου, προτείνεται να δοθεί έμφαση από πλευράς της Ελληνικής Προεδρίας της ΕΕ στην **επίπτωση της κρίσης στις γυναίκες** (αύξηση της ανεργίας στις γυναίκες εργαζόμενες, καθεστώς εκ

περιτροπής εργασίας μετά την επιστροφή στην εργασία από την άδεια λοχείας και την εξάμηνη ειδική παροχή προστασίας μητρότητας).

Επίσης, στην **ουσιαστική εφαρμογή της Οδηγίας 2010/41/ΕΕ για τις αυτοαπασχολούμενες μητέρες**. Σημειωτέον ότι η ενσωμάτωση της Οδηγίας αυτής στην Ελλάδα έχει γίνει με το Ν.4097/2012, ο οποίος ουσιαστικά δεν εφαρμόζεται λόγω μη έκδοσης της απαραίτητης ΚΥΑ (άρθρ.6 του νόμου) που θα ορίζει τον αρμόδιο φορέα, το ύψος, τον τρόπο και τη διαδικασία χορήγησης του σχετικού επιδόματος στις αυτοαπασχολούμενες μητέρες.

Έμφαση θα πρέπει ακόμη να δοθεί σε μέτρα που προωθούν τη **συμφιλίωση ιδιωτικής/επαγγελματικής ζωής**, όπως είναι οι άδειες ανατροφής των συζύγων αυτοαπασχολούμενων (που ως τώρα δεν είναι δυνατό να λάβουν).

Θα μπορούσε επίσης να εξεταστεί το ενδεχόμενο να γίνει κάποιο **συνέδριο σε ζητήματα ισότητας φύλου** στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας.

Τέλος, οι δράσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς (“gender mainstreaming”) θα πρέπει να στραφούν και στον τομέα των διακρίσεων λόγω φύλου από την διοίκηση. Σχετικά, θα μπορούσε η Ελληνική Προεδρία να ξεκινήσει διαβούλευση με τους αρμόδιους φορείς των Κρατών – Μελών για την **καταγραφή και σταδιακή απαλοιφή των διακρίσεων λόγω φύλου από την νομοθεσία και την διοίκηση**. Για παράδειγμα, ήδη από τον Αύγουστο του 2011 ο Συνήγορος του Πολίτη έχει εκπονήσει έγγραφο προς τον Υπουργό Οικονομικών σχετικά με την διάκριση σε βάρος των γυναικών από την ελληνική φορολογική νομοθεσία (διαθέσιμο στην ιστοσελίδα www.synigoros.gr).

- **Διακρίσεις (παρ. 186)**

Ως φορέας προώθησης της καταπολέμησης των διακρίσεων στο Ελληνικό Δημόσιο βάσει των **Οδηγιών 2000/43/ΕΚ και 2000/78/ΕΚ**, ο Συνήγορος θεωρεί κομβικής σημασίας για την Ελληνική Προεδρία την προώθηση μέτρων που θα επιτρέψουν την αποτίμηση της εφαρμογής των ως άνω Οδηγιών στις έννομες τάξεις των κρατών-μελών, αλλά και την ανάδειξη συγκεκριμένων προτάσεων για περαιτέρω βελτιωτικές αλλαγές. Ενδεικτικά αναφέρονται: η θέσπιση συγκεκριμένων όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας για τους εθνικούς φορείς προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, εστιάζοντας σε ζητήματα ανεξαρτησίας και αποτελεσματικότητας, η εξειδίκευση όρων που έχουν προκαλέσει ερμηνευτικές δυσχέρειες λ.χ. «πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες», η πρόβλεψη και άλλων πεδίων διάκρισης, η ειδική μνεία στην πολλαπλή διάκριση και η κωδικοποίηση καλών πρακτικών που έχουν εφαρμόσει οι εθνικοί φορείς εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης. Η Ελληνική Προεδρία θα πρέπει να επιταχύνει την προβλεπόμενη αναθεώρηση της **Οδηγίας 2000/78/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού** και να επεκτείνει την εφαρμογή της σε πεδία που έχει εφαρμογή και η Οδηγία 2000/43/ΕΚ, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω.

Όσον δε αφορά την καταπολέμηση διακρίσεων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, ο Συνήγορος παρατηρεί ότι η οικονομική κρίση στην Ευρώπη έχει συμβάλλει στην έξαρση μισαλλόδοξων φαινομένων και θεωρεί ότι η Ελληνική Προεδρία θα μπορούσε να ξεκινήσει διαβουλεύσεις μεταξύ των Κρατών-Μελών για την **επανεξέταση και της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής τους καταγωγής**, ούτως ώστε να συμπεριληφθεί ρητά η κατασταλτική διοίκηση στο πεδίο

εφαρμογής της και να απαλειφθεί η εξαίρεση της ιθαγένειας, που κάθε άλλο παρά συμβάλλει σε μια συνεκτική πολιτική ένταξης των μεταναστών.

Επίσης ο Συνήγορος θα έβλεπε θετικά τη ρητή δέσμευση της Ελληνικής Προεδρίας να προωθήσει στρατηγικά σχέδια και δράσεις για την **κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων όπως οι Ρομά** προς ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Σημειώνεται ότι ο Συνήγορος στο πλαίσιο της συμμετοχής του στο ευρωπαϊκό δίκτυο φορέων προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης Equinet προτίθεται μάλιστα να φιλοξενήσει συνάντηση εργασίας ή σεμινάριο του ως άνω ευρωπαϊκού δικτύου το διάστημα που θα συμπέσει με την Ελληνική Προεδρία.

- **Υγεία (παρ. 188-194)**

Προτείνεται η δήλωση ότι η Ελληνική Προεδρία αναγνωρίζει ότι ο τομέας της υγείας αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της οικονομίας της Ε.Ε. Θα συνεχίσει, λοιπόν, να εργάζεται στην κατεύθυνση της προαγωγής της δημόσιας υγείας και την υλοποίηση των στόχων στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Υγεία** (EU Health Strategy “Together for Health”). Επίσης, θα προωθήσει τις διαπραγματεύσεις για την υιοθέτηση της πρότασης της Επιτροπής για το πρόγραμμα Health for Growth, στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης του Ευρωπαϊκού Προγράμματος για τη Δημόσια Υγεία για τα έτη 2014 – 2020, με στόχο την υιοθέτηση σύγχρονων και βιώσιμων συστημάτων υγείας εκ μέρους των Κρατών-Μελών.

Θα ήταν σημαντικό, η ανάγκη για παροχή υπηρεσιών υγείας υψηλής ποιότητας στο πλαίσιο της **διασυνοριακής περίθαλψης**, η οποία αποσκοπεί στην ασφαλέστερη εξυπηρέτηση των ασθενών και την εξασφάλιση των δικαιωμάτων τους, να αποτελέσει προτεραιότητα της Ελληνικής Προεδρίας. Για το λόγο αυτό, η Ελληνική Προεδρία θα μπορούσε να εργαστεί για την υιοθέτηση από τα Κράτη Μέλη πρακτικών με στόχο την αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας (best practice).

Επίσης, προτείνεται η Ελληνική Προεδρία να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την αναθεώρηση της Οδηγίας 2001/37 που αφορά την παραγωγή και συσκευασία **προϊόντων καπνού** (Tobacco Products Directive), στη βάση της συμφωνίας που επετεύχθη μεταξύ των Μελών του Συμβουλίου.

- **Βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου (παρ. 207-208) και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (παρ. 213 -214)**

Κρίσιμη είναι η προώθηση δράσεων για την μείωση γενικά της κανονιστικής υπερφόρτωσης σε επίπεδο ΕΕ. Ειδική έμφαση, ενόψει του δυσμενούς οικονομικού κλίματος, πρέπει να δοθεί στην **απλοποίηση των διαδικασιών** ώστε να βοηθηθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή, η προώθηση των δράσεων που περιλαμβάνονται στην από 9.1.2013 Ανακοίνωση της Επιτροπής “*Επιχειρηματικότητα 2020: Σχέδιο Δράσης. Επιστροφή του επιχειρηματικού πνεύματος στην Ευρώπη*” καθίσταται επιτακτική. Σημειώνουμε ότι τα σχετικά προβλήματα έχουν ήδη καταγραφεί από τον Συνήγορο του Πολίτη, δεδομένου ότι πρόσφατα εξέδωσε **δύο ειδικές εκθέσεις με συγκεκριμένες προτάσεις** για την απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών και την άρση των διοικητικών εμποδίων στην επιχειρηματική δράση.

- **Μεταφορές (παρ. 242)**

Οι συζητήσεις για την υιοθέτηση του **Πακέτου Οδικής Ασφάλειας** (Roadworthiness Package) πρέπει να ενταθούν και, κατά το δυνατόν, να καταλήξουν το ταχύτερο στην υιοθέτηση του σχετικού Κανονισμού, που προβλέπει την ενίσχυση των ελέγχων ασφαλούς κυκλοφορίας των οχημάτων και καθορίζει τους αρμόδιους φορείς ελέγχου και τα επίπεδα ασφάλειας. Στόχος είναι η μείωση του αριθμού των τροχαίων ατυχημάτων και των θανάτων από αυτοκινητιστικά ατυχήματα.

- **Περιβάλλον (παρ. 293-306)**

Από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι κομβικής σημασίας για την Ελληνική Προεδρία η προώθηση δράσεων - μέτρων τα οποία θα συνδυάζουν την περιβαλλοντική προστασία με την προώθηση της αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης. Όσον αφορά την ελληνική περιβαλλοντική διοίκηση, τα ζητήματα ορθολογικής διαχείρισης απορριμμάτων και βελτίωσης του πλαισίου περιβαλλοντικής αδειοδότησης για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας αποτελούν ζητήματα αιχμής για τα οποία ο Συνήγορος έχει υποβάλει σειρά προτάσεων στις ετήσιες και άλλες εκθέσεις του. **Η ενίσχυση και βελτίωση της εφαρμογής της νομοθεσίας οφείλει να αποτελεί προτεραιότητα για την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική**, αφού μπορεί να επιτύχει τη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος με ταυτόχρονη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Επίσης προτείνεται να αναδειχθούν τα εξής ειδικότερα θέματα:

Η ορθή εφαρμογή της Σύμβασης του Άαρχους για την πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι πολύ σημαντικός άξονας για την προώθηση της περιβαλλοντικής δημοκρατίας, την παρακολούθηση και εφαρμογή της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Η συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων στον τομέα του περιβάλλοντος είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ευρωπαϊκής πολιτικής, δηλαδή για τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, την προστασία της υγείας του ανθρώπου, τη συνεπή και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων και την προώθηση σε διεθνές επίπεδο μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων. Σημαντικό βάρος πρέπει να δοθεί στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης και στην εμπέδωση των παραπάνω αρχών πρόσβασης σε περιβαλλοντικές πληροφορίες για την ενίσχυση του κράτους δικαίου.

Η προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων καθώς και η διατήρηση και ολοκληρωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων πρέπει να αποτελέσει πρωταρχικό μέλημα της ελληνικής προεδρίας. Η συνεχής υποβάθμιση των φυσικών οικοτόπων, η κακή διαχείριση, η πλημμελής εφαρμογή της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας με το πρόσχημα της οικονομικής κρίσης πλήττει ανεπανόρθωτα τις προστατευόμενες περιοχές.

Η ελληνική προεδρία προτείνεται να αναδείξει επίσης **τη σημασία του τοπίου και την ανάγκη της οριζόντιας ενσωμάτωσής του σε όλες τις τομεακές πολιτικές** (χωροταξικές και πολεοδομικές, περιβαλλοντικές, αναπτυξιακές, κοινωνικές και πολιτισμικές). Η μέριμνα για το τοπίο πρέπει να ενταχθεί ως κύριος στόχος σε όλα τα επίπεδα και ιδιαίτερα στο χωροταξικό και ρυθμιστικό, καθώς και στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό.

- **Εκπαίδευση (παρ.307-314)**

Σημαντικό ζήτημα, συναφές και προς τα γενικότερα μέτρα προώθησης των Δικαιωμάτων του Παιδιού στο επίπεδο των κρατών μελών της Ε.Ε. είναι αυτό της

συστηματικής καταπολέμησης της ελλιπούς φοίτησης και της σχολικής διαρροής, ιδιαίτερα σε ευάλωτες ομάδες πληθυσμού. Ως προς τα μέτρα εθνικής πολιτικής είναι απαραίτητο να υπάρξει εστίαση στην παρακολούθηση και υποστήριξη των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, των παιδιών Ρομά και των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας.

- **Νεολαία (παρ. 326-332)**

Για την Ελληνική Προεδρία θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα η ανάπτυξη υποστηρικτικών παρεμβάσεων και κοινωνικών υπηρεσιών **με μέτρα αντισταθμιστικά στην οικονομική ανέχεια, σε περιοχές με παιδιά σε ευάλωτες συνθήκες** (Ρομά, υποβαθμισμένες φτωχές γειτονίες, παιδιά φυλακισμένων, ανήλικοι παραβάτες, παιδιά με αναπηρίες). Θα πρέπει επίσης να δοθεί βάρος στην ψυχοκοινωνική στήριξη παιδιών, γονέων και εκπαιδευτικών για την **αντιμετώπιση περιστατικών βίας** που αυξανόμενα προκύπτουν από τις παρούσες κοινωνικό-οικονομικές και εργασιακές συνθήκες.

Ο Σνήγορος του Πολίτη επίσης θεωρεί σημαντική την **προώθηση θεσμών που προάγουν τη συμμετοχή και την έκφραση άποψης των παιδιών σε όλους τους τομείς που τα αφορούν**, όπως στα σχολεία (μαθητικές κοινότητες, σχολικά συμβούλια, σχολικοί κανονισμοί), στις δομές παιδικής προστασίας (ακρόαση άποψης και δικαίωμα αναφέρεσθαι), στην κοινότητα, στα δικαστήρια, κλπ.